

Underbilag 4.

Det økonomiske sekretariat

Den 13. januar 1956.

Svar til folketingets udvalg angående forslag til lov om folkepension.

Spørgsmål 27: Statens finanser.

Der ønskes en vurdering — opdelt på hovedposter — af drifts- og anlægsbudgettet samt kapitalbudgettet for de næste 10 år under forudsætning af;

- a) at folkepensionsforslaget gennemføres,
- b) at folkepensionsforslaget ikke gennemføres.

Løvrigt forudsættes uforandret prisniveau samt fortsat gyldighed af den nugældende skatte- og udgiftslovgivning.

Svar:

Når der forudsættes uforandret prisniveau og uændret skatte- og udgiftslovgivning, vil hovedbevægelserne på statsbudgettet i høj grad afhænge af udviklingen i den økonomiske aktivitet. Ved nedgang i produktion og beskæftigelse vil en række indtægter gå tilbage, medens de sociale udgifter vil øges. Ved stigende beskæftigelse og produktivitet vil tendenserne være modsat. Det vil dog næppe være påkrævet her at undersøge sådanne muligheder nærmere. Løvrigt forudsættes en stabil økonomisk udvikling, d. v. s. nogenlunde uændret beskæftigelsesgrad og svagt stigende produktivitet fra år til år.

Under denne forudsætning vil der blive en stigning i nationalindkomsten i noget stærkere takt end øgningen i arbejdsstyrken, måske en stigning på omkring 2 pct. årligt. Heraf vil stort set følge en tendens til stigning både i statens indtægter og udgifter. Man kan dog ikke uden videre regne med, at alle poster vil bevæge sig i samme takt som (proportionalt med) nationalindtægten. Der skal herom gøres nogle bemærkninger i det følgende, uden at man dog tør inklade

sig på at kvantificere de forskellige skøn. Det bemærkes, at man ikke har anset det for muligt at anvende udviklingen i de sidste 10 eller 15 år som rettesnor for disse skøn, men har prøvet at vurdere tendensen for enkelte grupper indtægter og udgifter udfra en bedømmelse af de særlige forhold, der må formodes at spille ind i de kommende år.

1. *De direkte skatter* vil formentlig som følge af progressionen tendere mod at stige noget stærkere end nationalindtægten.

Som helhed vil *forbrugsafgifterne* derimod næppe stige stærkere end nationalindtægten. Særlig usikkerhed knytter sig til *motorafgifterne*, specielt omsætningsafgiften for motorkøretøjer. Såfremt der sker en meget hastig motorisering, vil motorafgifternes provenu som helhed stige hurtigere end nationalindkomsten, men dette vil formentlig blive udlignet ved en forringelse i statsbanernes driftsresultat.

Sammenfattende kan man måske gå ud fra, at de samlede driftsindtægter vokser en ubetydelighed hurtigere end nationalindkomsten.

2. For *udgifternes* vedkommende er forholdene utvivlsomt mere komplicerede. Følgende tendenser kan navnlig fremhæves:

- a) Om *forsvaret* foreligger i og for sig ikke en sådan lovgivning, at man kan sige, at udgifterne er fastlagt fra år til år. Hvorvidt den nuværende udgiftsramme på godt 1 milliard kr. årlig vil være tilstrækkelig fremover, eller om der som følge af udenrigspolitiske ændringer og tekniske omlægninger vil være mulighed for besparelser, kan man ikke udtale sig. Det